

Program Prac Konserwatorskich

Obiekt: Aula Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Prudniku
im. Adama Mickiewicza
48-200 Prudnik ul. Gimnazjalna 2

Opracowanie: Pracownia Konserwacji Zabytków

mgr Krzysztof Jeż

10-06-2024

DOKUMENTACJA ZAWIERA:

- 1.** Zakres opracowania
- 2.** Rys historyczny
- 3.** Stan istniejący
- 4.** Stan zachowania detalu i powłok
- 5.** Dokumentacja zdjęciowa
- 6.** Program prac konserwatorskich

1. Zakres opracowania

Przedmiotem opracowania jest przygotowanie programu prac konserwatorskich na planowane prace konserwatorskie w wnętrzu auli oraz klatce schodowej zabytkowego budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Prudniku im.

Adama Mickiewicza, 48-200 Prudnik ul. Gimnazjalna 2

W związku z planowanym remontem konserwatorskim wnętrza auli i klatki schodowej dokonano aktualnej oceny stanu zachowania powłok malarskich, sztukaterii oraz elementów drewnianych. Wykonano aktualną dokumentację fotograficzną stanu zachowania poszczególnych elementów architektonicznych.

Celem niniejszego opracowania jest przywrócenie wartości użytkowej obiektu, dlatego zaproponowane poniżej działania konserwatorskie zawierają między innymi propozycje kompleksowych działań mających poprawić odbiór wizualny i zachowanie wartości historycznych.

2. Rys historyczny

Niestety brak jest danych na temat historii obiektu, na podstawie materiałów uzyskanych z kart ewidencyjnych muzealiów działu Architektury i Urbanistyki Muzeum Ziemi Prudnickiej ustalono rok powstania obiektu datowany na styczeń 1888 r. Brak także danych na temat daty powstania wystroju architektonicznego samej auli, jednak stan zachowania i użyte materiały wskazują że obecna forma musiała powstać w XXw.

3. Stan istniejący

Pomieszczenie auli znajduje się na pierwszym piętrze budynku głównego szkoły. W auli o powierzchni ok 210 m² znajduje się scena o powierzchni ok 53m². We wszystkich oknach wykonano ozdobne witraże wykonane z kawałków kolorowego szkła wprawianych w ołowiane ramki. Sklepienie auli kasetonowe wykonane z ozdobnych elementów drewnianych. Posadzka w auli drewniana z formie parkietu ułożonego w jodełkę. Scena wykonana z desek iglastych. Do auli od stronu klatki schodowej prowadzą dwie pary drzwi drewnianych z elementami dekoracyjnymi. Wzdłuż ścian do wysokości 137cm wykonano zabudowę drewnianą zdobioną. Aula ogrzewana jest poprzez żeliwne grzejniki żeberkowe umieszczone pod oknami. Obecnie widoczne są rury centralnego ogrzewania wyprowadzone ponad strop – przewidziane do likwidacji. Na ścianie naprzeciw okien widoczne są rury prawdopodobnie instalacji wodnej – przewidziane do likwidacji.

4. Stan zachowania detalu i powłok

Ogólny stan zachowania detalu jak i powłok malarskich na przedmiotowych powierzchniach jest dobry, jednak po niewielkiej ingerencji w powłoki odspajają się od podłoża.

Podłoże jest w znacznej części w dobrym stanie technicznym, nie wykazuje oznak większej degradacji. Detal jest stabilny i poza miejscowymi pęknięciami i zarysowaniami. Powłoki malarskie głównie emulsyjne i klejowe, na elementach drewnianych olejne. Powłoki malarskie miejscami dobrze przylegają do podłoża, jednak w znaczącej części zaczynają się łuszczyć i odspajać od podłoża. Przeprowadzone odkrywki poszczególnych fragmentów ścian i detalu nie wykazują wielu warstw malarskich. Podłoże detalu stanowią odlewy i profile ciągnięte na bazie gipsu. Wykończenie to przeważnie jedna a miejscowo dwie warstwy powłoki malarskiej. Na podłożu gipsowym zastosowano przeważnie środek gruntujący lekko podbarwiony pod odcień farby nawierzchniowej, na niektórych fragmentach warstwa gruntująca jest bezbarwna. Generalnie środek gruntujący na znaczącej powierzchni jest słabej jakości lub nie właściwie wykonany, o czym świadczy miejscowa słaba przyczepność powłok końcowych do podłoża.

Powłoki malarskie na dekoracyjnie malowanym suficie są stabilne i raczej dobrze się trzymają podłoża, wymagają jedynie dokładnego oczyszczenia i konserwacji.

5. Dokumentacja zdjęciowa

Ogólny widok klatki schodowej

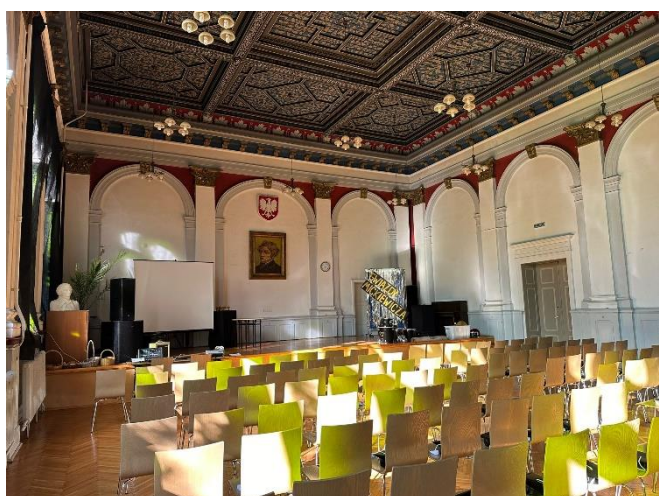
Widok holu przed aulą

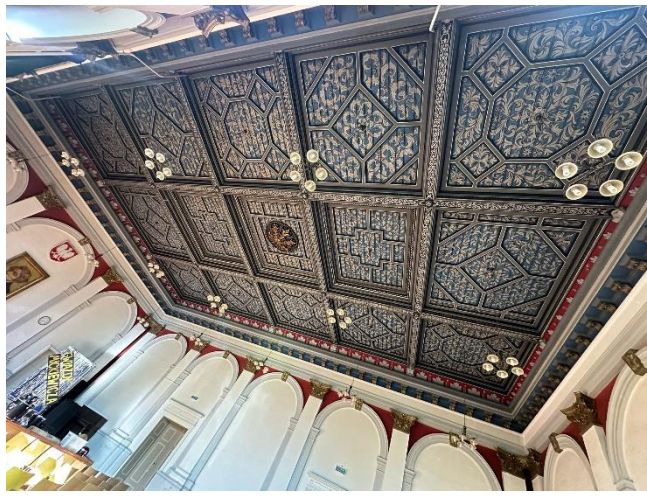
Widok balustrady na klatce schodowej

widok sufitu na klatce schodowej

Ogólny widok auli

Widok sufitu auli

Widok detalu w auli – konsole pod sufitem oraz głowice pilastrów

Widok detalu w części podsufitowej

Zwornik profilu łukowego

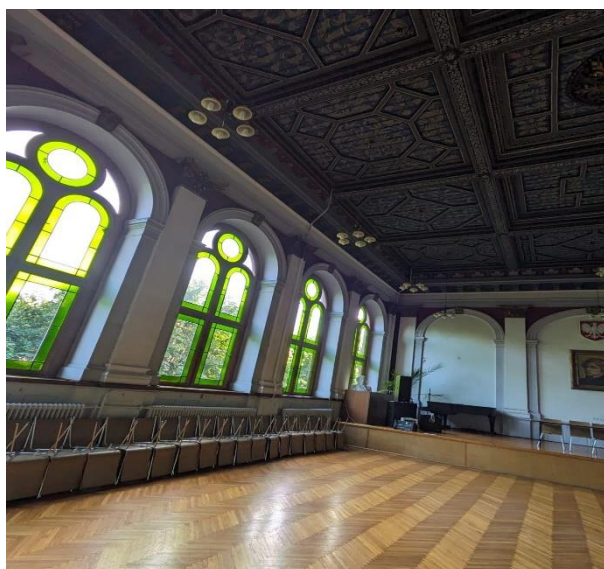
Widok strefy cokołowej oraz grzejników żeliwnych Widok drzwi wraz z portalem

Widok strefy cokołowej oraz grzejników

Widok parkietu, strefy cokołowej oraz sceny

Widok parkietu i okien witrażowych

Widok okien witrażowych od strony zewnętrznej

6. Program prac konserwatorskich

1. Okna

Okna należy poddać kompleksowej renowacji

Od strony zewnętrznej należy usunąć stare powłoki lakiernicze środkiem żelowym do usuwania starych powłok malarsko-lakierniczych a następnie przeszlifować i nałożyć system powłok dedykowanych do zabytkowej stolarki okiennej odporny na warunki atmosferyczne. Od strony wewnętrznej powłoki lakiernicze należy zmatowić, powierzchnię oczyścić i przygotować do nałożenia systemu powłok nawierzchniowych dedykowanych do zabytkowej stolarki okiennej. Impregnat lazurujący na bazie żywicy alkidowej oraz barwna Lakierobejca dekoracyjna UV także na bazie żywicy alkidowej w kolorystyce nawiązującej do obecnych kolorów.

2. Zabudowa drewniana ścian w strefie cokołu

Usunąć wszystkie stare nienośne powłoki malarskie np. przy użyciu żelowego środka do usuwania powłok malarskich. Należy dokonać przeglądu stanu technicznego ujawnionych elementów drewnianych i ewentualne uszkodzone elementy należy wymienić na nowe. Wszystkie ubytki podłoża na powierzchniach płaskich, a także na profilach należy uzupełnić dedykowaną dwuskładnikową szpachlą do reprofiliacji drewna.

Po przeprowadzeniu prac renowacyjnych elementów drewnianych należy zastosować system powłok kryjących dedykowanych do drewna na bazie polimerów poliuretanowo-akrylowych. Połączenie elementów drewnianej zabudowy z powierzchniami tynków gładkich należy wykończyć elastyczną masą na bazie polimerów hybrydowych.

3. Powierzchnia ścian

Usunąć wszystkie nienośne powłoki malarskie np. przy użyciu żelowego środka do usuwania powłok malarskich. Dokonać przeglądu stanu podłoża i usunąć ewentualne nienośne fragmenty tynków.

Dokonać ewentualnej wymiany i ułożenia instalacji elektrycznej lub nagłośnieniowej.

Uzupełnić ubytki podłoża i odtworzyć wyprawy tynkarskie zaprawą wapienno trasową. Następnie należy dokonać ujednolicenia struktury podłoża poprzez zastosowanie szpachłówki mineralnej na bazie wapna modyfikowanego polimerami lub gotowej szpachli na bazie krzemianowej modyfikowanej polimerami. Przygotowane powierzchnie należy zagruntować systemowym

dedykowanym środkiem krzemianowym a następnie dwukrotnie pomalować farbami krzemianowymi modyfikowanymi polimerami.

4. Detal architektoniczny – gzymsy i sztukaterie

Usunąć wszystkie nienośne powłoki malarskie np. przy użyciu środka żelowego środka do usuwania powłok malarskich, a następnie dokonać przeglądu stanu technicznego elementów sztukaterii. W przypadku miejscowych ubytków lub elementów sztukaterii należy dokonać rekonstrukcji tych elementów przy użyciu gipsu sztukatorskiego. Przygotowane powierzchnie należy zagruntować środkiem wzmacniającym strukturalnie głęboko penetrującym na bazie żywic poliakrylowych w odpowiednim rozcieńczeniu dedykowanym środkiem terpentynowym a następnie dwukrotnie pomalować farbami krzemianowymi. Na powierzchniach detalu z efektem złocenia (konsole, głowice pilastrów, małe gzymsy) należy odtworzyć powłokę metaliczną w kolorze złotym np. przy użyciu metalicznych powłok malarskich na bazie żywic akrylowych.

5. Sufit – kasetonowy deskowany, zdobiony malowanymi ornamentami

Wykonać delikatne oczyszczenie powierzchni, przy użyciu gąbek ściernych konserwatorskich dedykowanych do czyszczenia delikatnych malowideł twardość gąbki należy dobrać po przeprowadzeniu prób. W przypadku braku skuteczności czyszczenia przy użyciu gąbek, należy przeprowadzić działania przy użyciu środka konserwatorskiego na bazie wodnej emulsji anionowych i niejonowych substancji powierzchniowo-czynnych, związków nieorganicznych i środków stabilizujących. Zwykle stosuje się w roztworach wodnych, w stężeniach 25%, w trudniejszych przypadkach w 10%. Ostateczne stężenie należy dobrać po przeprowadzeniu prób.

W przypadku konieczności wykonania miejscowych korekt malarskich ornamentów zaleca się stosowanie werniksu retuszerskiego a następnie farb konserwatorskich na bazie żywicy ketonowej i mastyksowej, lub farb mastykowych.

Po oczyszczeniu i retuszu kolorystycznym w celu konsolidacji powłok które wykazują oznaki osłabienia struktury powierzchnię należy zabezpieczyć środkiem na bazie kopolimeru metakrylanu etylu i akrylanu metylu w octanie etylu w odpowiednim rozcieńczeniu Toluenem

Po zakończeniu wszystkich prac retuszerskich i konsolidacyjnych należy zastosować werniks końcowy satynowy dedykowany do zabytkowych malowideł.

6. Posadzka- parkiet oraz scena

Parkiet należy poddać renowacji poprzez stabilizację miejsc odspojonych od podłoża oraz renowacji warstw użytkowych.

Należy usunąć powłoki lakiernicze poprzez cyklinowanie. Następnie fragmenty luźne i odspojone należy podkleić. W spoinach pomiędzy klepkami wykonać odwierty o średnicy około 3 mm i przeprowadzić iniekcję przy użyciu kleju poliuretanowego dedykowanego do parkietu, lub klejem hybrydowym do parkietu.

Powierzchnię parkietu oraz wszystkie szczeliny należy wypełnić szpachlą do parkietu na bazie emulsji żywicznej na bazie rozpuszczalnika i pyłu po szlifowaniu parkietu. Następnie należy wykonać systemową powłokę gruntująco-podkładową z dedykowanego do parkietów – izolatora poliuretanowego.

Powłokę nawierzchniową należy wykonać z lakieru poliuretanowego nie zawierającego rozpuszczalników aromatycznych - matowego o podwyższonej odporności mechanicznej.

7. Renowacja drzwi i portali drzwiowych

Z powierzchni drzwi należy usunąć stare olejne powłoki malarskie, np. przy użyciu żelowego środka do usuwania powłok malarskich. Powierzchnie drewna po oczyszczeniu należy poddać renowacji, szlifowaniu, szpachlowaniu dwuskładnikową szpachlą do reprofilacji drewna. Wykonanie malarskich powłok nawierzchniowych kryjących dedykowanych do drewna na bazie polimerów poliuretanowo-akrylowych.

8. Modernizacja balustrad na klatce schodowej

Zgodnie z założeniami projektu technicznego balustrada ma być poddana modernizacji polegającej na zwiększeniu jej wysokości. Po wykonaniu modernizacji balustradę należy poddać renowacji wg. poniższego programu.

Usunięcie nienośnych warstw zabezpieczających metal, przed oczyszczeniem wykonać próby w celu dobrania optymalnej metody czyszczącej, proponuje się zastosować metody:

- a) Chemiczne – środki spulchniające przeznaczone do usuwania farb na podłożu metalowym
- b) Mechaniczne przy użyciu np. mikropiaskarki, ścierniwo i ciśnienie należy dobrać na podstawie prób.

Po oczyszczeniu metal należy odtłuścić benzyną ekstrakcyjną a następnie zabezpieczyć za pomocą preparatów antykorozyjnych np.

- wodno – alkoholowym roztworem taniny z dodatkiem inhibitorów korozji typu fosfo-ranowego i środków powierzchniowo czynnych
- preparatem jednoskładnikowym zawierającym :
 - cynk (elektrolityczny, atomizowany) o czystości do 99,995%
 - substancje lotne
 - spoiwo (węglowodory nienasycone).

Do malowania wierzchniego stosować farbę matową alkidową w kolorze grafitowym

Drewniany pochwył przeszlifować papierami ściernymi o gradacjach w przedziale 80 – 250, a następnie, po odpyleniu, pomalować poliuretanowym lakierem matowym o podwyższonej odporności na ścieranie.

9. Grzejniki żeliwne

Po demontażu żeliwnych grzejników należy dokonać ich płukania chemiczne preparatem dedykowanym do czyszczenia grzejników z osadów, oraz przeprowadzić konserwację hydrauliczną poprzez wymianę uszczelnień i ewentualne naprawy. Od strony zewnętrznej należy przeprowadzić renowację polegającą na usunięciu starych powłok przy użyciu środka żelowego do usuwania starych powłok malarskich, doczyszczenie można wykonać poprzez delikatne piaskowanie. Jako powłokę końcową należy zastosować powłokę dedykowaną do powierzchni żeliwnych z inhibitorami korozji, jedwabiącą matową, odporna na podwyższone temperatury.